

הודעה בדבר הסכם פשרה שהוגש לאישור בית המשפט לפי חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "חוק תובענות ייצוגיות")

נושא: מס הכנסה

תאריך פרסום: 22.02.2021

ניתנת בזאת הודעה בהתאם לסעיף 25(א)(3) לחוק תובענות ייצוגיות, כי ביום 21.1.2021 בית המשפט המחוזי מרכז-לוד הורה על פרסום הודעה זו לאחר שעיין בהסכם הפשרה (להלן: "הסכם הפשרה") שנערך בין שבתאי שביט (להלן: "המבקש") לבין מדינת ישראל - רשות המסים ושהוגש לבית המשפט ביום 19.1.21 בעניין הבקשה לאישור תביעה כייצוגית שהוגשה על ידי המבקש במסגרת ת.צ 18-03-37086 ביום 18.3.2018 (להלן: "הבקשה לאישור" או "התובענה", "מועד הגשת הבקשה") ולא מצא טעם לדחותו על הסף.

המחלוקת בין הצדדים נסבה לעניין אופן קבלת שיעור הפטור הנוסף ממס, שנקבע בסעיף 9א לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א-1961 (להלן: "הפטור הנוסף", "הפקודה") ושנוסף במסגרת תיקון 190 לפקודה. לטענת המבקש, חברי הקבוצה זכאים לקבל את הפטור הנוסף באופן אוטומטי, גם ללא כל צורך בעריכת תיאום מס אצל פקיד השומה, כפי שנדרש ע"י רשות המסים, ועל כן היה על רשות המסים להורות למשלמי הקצבה ליתן להם את הפטור הנוסף כבר במסגרת תשלומי הקצבה החודשית שלהם. המבקש טען כי כתוצאה מפעולה זו, נגבה מס ביתר שלא כדין מחברי הקבוצה. בתגובתה לבקשת האישור, טענה רשות המסים, בין היתר, כי דין בקשת האישור להידחות, הן משום שאינה מקיימת את דרישות חוק תובענות ייצוגיות והן משום שלגופו של עניין ישום הוראות סעיף 9א לפקודת מס הכנסה קיומו על ידה כדין, ועל כן לא התקיימה עילה בגין גביית מס שלא כדין. עוד טענה הרשות כי ביחס לנישומים שהגיעו לגיל הזכאות לפני 1.1.12, ניתנה הנחייה לחשב את הפטור הנוסף בשלב ניכוי המס במקור וביחס ליתר מקבלי קיצבה, זכותו של כל מקבל הקצבה כאמור לפנות לפקיד השומה לצורך מיצוי זכויותיו, גם אם משלם הקצבה אינו מתחשב בפטור הנוסף בשלב הניכוי במקור, ולפיכך הדבר אינו בא בגדר גביית מס שלא כדין.

בסופו של יום, הצדדים מצאו לנכון להגיע להסכמה על הסדר הפשרה המפורט להלן, מבלי לגרוע מטענותיהם של הצדדים במחלוקת, לרבות טענות ביחס להתאמתה או אי התאמתה של המחלוקת להתברר בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, ועל חלוקה לקבוצות משנה שונות ונבדלות, ומבלי שהדבר יחשב כהודאה בקיומה של עילה הגשת תובענה ייצוגית. הצדדים סבורים כי המתווה בהסדר הפשרה הינו ראוי, הוגן וסביר בהתחשב בעניינים של מקבלי הקיצבה ובשקלול הסיכויים והסיכונים הגלומים בבקשת האישור ובטענות הצדדים והגם שאין בכך כדי לייתר את הבדיקה הפרטנית ביחס לכל מקבל קיצבה.

א. הגדרת הקבוצה המיוצגת בבקשה לאישור:

כל גמלאי שהגיע לגיל הזכאות" (כהגדרתו בסעיף 9א לפקודה) ואשר שולמה לו ב- 24 חודשים שקדמו למועד הגשת הבקשה לאישור (כלומר בתקופה שמיום 18.3.16 ועד ליום 18.3.18), "קצבה מזכה" יחידה והגמלאי לא ביקש להוון את קצבתו המזכה לאחר ה-1.1.12 ו/או לא ערך "קיצוב זכויות" באמצעות טופס 161ד, ומשלם הקצבה ניכה מהקצבה מס במקור מבלי להתחשב בפטור הנוסף (להלן: "חברי הקבוצה").

ב. עיקרי הסכם הפשרה:

1. הצדדים הסכימו על תוכן הסדר הפשרה, הן באופן הצופה פני עתיד והן בקשר לעבר כדלקמן:

- בכל הנוגע לעתיד - ביום 18.11.19, פרסמה רשות המסים מסמך שכותרתו "סעיף 9א(ב) לפקודת מס הכנסה - הנחיות לעניין "הפטור הנוסף" (להלן: "ההנחיות") הנועד לשיפור הליך של מיצוי זכויות הנישום בקשר עם הנחיות קודמות שניתנו. במסגרת הנחיות אלו, שנכנסו לתוקף החל מיום 1.1.2020, קבעה רשות המסים הבהרה להנחיות לפעולה שניתנו למשלמי הקיצבה בכל הנוגע למתן הפטור הנוסף לגמלאים אשר הגיעו לגיל הזכאות לפני ה-1.1.12 (סעיף ג.1 להנחיות) ולגמלאים אשר הגיעו לגיל הזכאות לאחר ה-1.1.12 (סעיף ג.2 להנחיות).

- בכל הנוגע לעבר - רשות המסים, תוך שימוש במאגרי המידע שלה, תפעל לאתר את הגמלאים שהגיעו לגיל הזכאות, שולמה להם קצבה מזכה יחידה, שנוכה ממנה מס במקור ומשלם הקצבה לא חישב לגביה את הפטור הנוסף. גמלאי אשר יאותר כאמור, יישלח אליו מכתב בדואר מרשות המסים ובו הודעה לפיה יתכן והוא זכאי ל"פטור הנוסף" ביחס לקצבה המזכה ששולמה לו על ידי משלם הקיצבה וכי הוא מוזמן לפנות לפקיד השומה כדי לבחון את זכאותו לפטור הנוסף באמצעות הגשת בקשה להחזר מס בשל השנים שבהן נוכה לו מס ללא חישוב הפטור הנוסף ובהתאם להוראות סעיף 160 לפקודה.

2. מכתבי הרשות ישלחו לגמלאים בתוך 60 ימים מהמועד שבו יאשר בית המשפט הנכבד את הסדר הפשרה. מכתב תזכורת בעניין יישלח לגמלאים בחלוף 90 ימים נוספים לאחר משלוח המכתב הראשון.

3. במסגרת המכתב כאמור תציין הרשות גם את האופן שבו יכולים הגמלאים לפנות אליה ביחס לכל שאלה או הבהרה הנוגעת לזכאותם לפטור הנוסף, כולל כתובת אתר אינטרנט שבו יוכלו להוריד את הבקשה להחזר מס לצורך מימוש זכותם וכן מספר טלפון של מוקד טלפוני וכתובת דואר אלקטרוני שבאמצעותם יוכלו לפנות אל הרשות בקשר לכל שאלה או הבהרה בעניין זה, וזאת החל מיום משלוח המכתב. הוסכם והובהר כי איתור הנישומים כאמור נועד אך ורק לסייע בבדיקת ומימוש זכויותיהם והוא אינו מחליף את הצורך בכך שאותם נישומים יפעלו בהתאם לדין ובשקידה ראויה על מנת לקבל החזר ככל שתוכח זכאותם לכך. בתוך כך הוסכם, כי ככל שהרשות לא תפנה לגמלאי מסויים, בין מחמת טעות, בין משום שלא אותר בהתאם לבדיקתה האמורה, או בין שלא נכלל במהלך האיתור, מכל סיבה שהיא, הדבר לא ייזקף לחובת הרשות. עוד הוסכם כי במקרים בהם גמלאי נפטר, תשלח הרשות את המכתב לכתובת המצויה במרשמה (במידה שזו מופיעה באותם מרשמים). עוד הובהר למען הסר ספק, כי עצם הפניה לגמלאי מסויים, אינה מהווה הודאה בזכאותו לפטור הנוסף והדבר טעון כאמור בבדיקה בהתאם לנתוניו הספציפיים לאחר פנייתו.

ג. הסכם הפשרה קיבל את אישור היועץ המשפטי לממשלה.

ד. בית המשפט קיבל את טעמי הצדדים להעדר צורך במינוי בודק חיצוני כאמור בסעיף 19(ב)(1) לחוק תובענות ייצוגיות.

ה. הצדדים לא הגיעו להסכמה לעניין תשלום גמול למבקש ושכר טרחה לבא-כוחו.

ו. אדם הנמנה עם הקבוצה או הנמנה על אחד הגופים המנויים בסעיף 18(ד) לחוק תובענות ייצוגיות, רשאי להגיש לבית המשפט, בכתב, בתוך 45 ימים מיום פרסום מודעה זו התנגדות מנומקת בכתב להסדר הפשרה. חבר קבוצה אשר אינו מעוניין כי יחול עליו הסדר הפשרה, רשאי לבקש מבית המשפט, בתוך המועד שנקבע כאמור, להתיר לו לצאת מן הקבוצה שעליה יחול ההסדר.

הנוסח המלא של הסכם הפשרה הוא הנוסח המחייב